

Plats och tid

Kommunhuset Nynäshamn, lokal: Bedarön 2019-03-21 kl. 16.00-17.20

Beslutande

Åke Jonsson (M) ordförande
Margaretha Gustavson (M)
Bo Persson (L)
Lars Lindberg (S)
Björn Larsson (SD)

Icke tjänstgörande ersättare

Gunnel Jonsson (M)
Eva-Lena Nordberg (KD)
Greta Olin Landström (PPiN)
Gullewi Karlsson Pehrsson (S)
Carl Marcus (SD)

Övriga deltagare

Christian Wiberg kanslichef, Olivia Gustafson delprojektledare val, Rebecca Skoglund delprojektledare val, Eva Ryman delprojektledare val/sekreterare

Paragrafer

§§ 28-34

Justerings plats och tid Kansliavdelningen 2019-03-26 kl 15.00

Underskrifter

Åke Jonsson (M)
ordförande

Lars Lindberg (S)
justerare

Eva Ryman
sekreterare

Anslag

Det justerade protokollet offentliggörs genom detta anslag.

Beslutsinstans: Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2019-03-21

Anslaget sätts upp: 2019-03-27

Anslaget tas ned: 2019-04-18

Förvaringsplats för protokollet: Kommunstyrelseförvaltningen, Kansliavdelningen

Underskrift _____

Eva Ryman

Utdragsbestyrkande _____

Innehållsförteckning

Sida

	Upprop och anmälningar om förhinder	4
	Val av justerare	
§ 28	Fastställande av dagordning	
§ 29	Politisk propaganda närheten av vallokal, beslut om avgränsningar	
§ 30	Ordning, placering och utläggning av valsedlar	6
§ 31	Ambulerande röstmottagare	11
§ 32	Redovisning av delegationsbeslut	12
§ 33	Utbildning av valnämnden	
§ 34	Övriga frågor	

§ 28/19

Fastställande av dagordning

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att fastställa dagordningen för sammanträdet.

§ 29/19

Dnr VN/2018/0012/111-17

Avgränsningar för spridning av propaganda

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att anta avgränsningar för spridning av propaganda enligt bilaga 1 och 2 till kommunstyrelseförvaltningens förslag.

Ärendet

I 8 kap 3 § Vallagen (2005:837) finns det regler för hur man får sprida propaganda vid röstningslokaler och vallokaler.

Att sprida propaganda innebär att det förekommer:

- Affischering om politiska partier
- Utdelning av broschyrer, flygblad eller annan skriftlig information om politiska partier
- Muntlig information/agitation om politiska partier

Det får inte förekomma någon propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val i lokalen eller i ett utrymme intill lokalen. Väljarna får heller inte hindras eller störas under röstningen enligt 4 kap 20 § och 22 §.

Den här regleringen ska skydda väljaren under och innan röstningen. Det är viktigt att väljaren inte påverkas av ett skriftligt eller muntligt politiskt budskap under själva valakten. Väljaren ska även kunna undgå att ta del av ett politiskt budskap när väljaren är på väg in i lokalen. Det är därför inte tillåtet att sprida propaganda på en plats där väljaren måste passera för att komma till lokalen, till exempel i närheten av ingången.

Uppmärksamma att det alltid är tillåtet att dela ut valsedlar, valsedlar är inte propaganda. Men om utdelningen av valsedlar kombineras med muntlig information om ett politiskt parti eller uppmanan att rösta på ett politiskt parti, då är det propaganda. Efter samråd med Länsstyrelsen och Valmyndigheten föreslår Valkansliet att de som delar ut valsedlar ska få bära politiska symboler. Det bedöms vara en del av valsedelutdelningen. De som delar ut valsedlar får dock inte gå in i lokalen med politiska symboler synligt.

Valkansliet har tagit fram specifika avgränsningar för spridning av propaganda vid varje röstningslokal och vallokal. Inom det avgränsade området föreslås det därför inte vara tillåtet att sprida propaganda när röstningslokalen eller vallokalen har öppett. De som delar ut valsedlar får stå inom avgränsningarna, dock får de inte stå på en plats där framkomligheten för väljarnas begränsas av deras närvaro. Röstmottagarna kan avlägsna propaganda från området om det skulle förekomma och de bedömer om framkomligheten för väljarna hindras. Utanför avgränsningarna är det fritt att sprida propaganda med beaktande av tillstånd som krävs på vissa platser. Avgränsningarna föreslås för att det ska vara tydligt vilka regler som gäller för samtliga partier.

§ 29/19

Kartor på avgränsningar för varje vallokal och röstningslokal finns i bilaga 1 och 2. Bilaga 1 innehåller avgränsningar för röstningslokaler under förtidsröstningen och bilaga 2 innehåller avgränsningar för vallokaler under valdagen. Ingångarna till lokalerna finns markerade med svart färg och observera att flera lokaler kan finnas i en byggnad. Vid dragning av gränser har hänsyn bland annat tagits till att spridning av propaganda inte får förekomma inuti byggnader där röstningslokaler och vallokaler ligger, i närheten av ingången till lokalen, på torg eller delar av torg i anslutning till lokalen samt på skolgårdar i de fall vallokaler ligger i en skola.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen anser att Valnämnden bör besluta om avgränsningar för spridning av propaganda för att tydliggöra vilka regler som gäller för partierna. Förvaltningen föreslår att anta avgränsningar för spridning av propaganda enligt bilaga 1 och 2.

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att anta avgränsningar för spridning av propaganda enligt bilaga 1 och 2.

Föredragning

Delprojektledare Olivia Gustafsson informerar om ärendet.

Skickas till

Partierna
Kopia: Akten

§ 30/19

Dnr VN/2019/0003/111-22

Nytt beslut om utläggning och placering av valsedlar

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att:

- Valnämnden ansvarar endast för att utläggning av namnvalsedlar för partier som har fått mer än 1% av rösterna i de senaste två europaparlamentsvalen. Valnämnden kommer alltså inte tillhandahålla övriga partiernas namnvalsedlar.
- Valsedlar ska i vallokal och röstningslokal placeras i valsedelstall utifrån bokstavsordning i enlighet nedan föreslagna valsedelordning. Det som avgör placeringen i bokstavsordning är partibeteckningen som är registrerad hos Valmyndigheten. Placering enligt bokstavsordning gäller enskilt för varje rad, varje rad har tolv fack.
 - I den första raden placeras:
 - Blanka valsedlar
 - Namnvalsedlar från partier som får partivalsedlar utlagda i första raden
 - I den andra raden placeras:
 - Blanka valsedlar
 - Valsedlar från övriga partier
 - I den tredje raden placeras:
 - Blanka valsedlar
 - Valsedlar från övriga partier då dessa inte får plats i andra raden
- Röstmottagarna i röstningslokal och vallokal ska ta emot namnvalsedlar från representanter från de övriga partierna och ansvara för att placera de namnvalsedlarna på rätt plats i valsedelstället. Röstmottagarna i respektive lokal fyller på valsedlar i valsedelställen från de inlämnade valsedlarna så länge som dessa räcker, men ansvarar inte för att kontakta partierna om namnvalsedlarna tar slut. Det är partiernas uppgift att se över tillgången för namnvalsedlar för respektive lokal och, vid behov, lämna in fler valsedlar.
- Ambulerande röstmottagare tar endast med sig blanka valsedlar och de valsedlar som enligt lag ska tillhandahållas i röstningslokaler till väljare som vill rösta.

Ärendet

Utläggning av valsedlar

Valmyndigheten har under tidigare val till Europaparlamentet endast tryckt namnvalsedlar, inga partivalsedlar. Samma sak kommer att gälla i valet 2019. Detta har inte kommunicerats till kommunerna på ett tydligt sätt, vilket gör att ett nytt beslut om valsedelordning behöver fattas.

Vissa valsedlar ska enligt lag finnas i alla vallokaler och röstningslokaler. Det är blanka valsedlar och partivalsedlar eller namnvalsedlar för de partier som vid något av de två senaste europaparlamentsvalen fått mer än en procent av rösterna i hela landet. Partiet måste även ha begärt utläggning av valsedlar till Valmyndigheten. Utläggning av valsedlar innebär att Valnämnden beställer valsedlar och ser till att de finns i varje röstningslokal och vallokal.

§ 30/19

För val till Europaparlamentet 2019 kommer dessa partier få namnvalsedlar utlagda.

- Arbetarepartiet – Socialdemokraterna
- Centerpartiet
- Feministiskt Initiativ
- Kristdemokraterna
- Liberalerna (tidigare Folkpartiet)
- Miljöpartiet de gröna
- Moderaterna
- Piratpartiet
- Sverigedemokraterna
- Vänsterpartiet

Valnämnden har möjlighet att utöka sin skyldighet att lägga ut valsedlar till att omfatta andra partier. För närvarande finns det inte resurser för att genomföra detta utan i sådana fall skulle andra uppgifter behöva bortprioriteras och personalkostnaderna skulle troligtvis öka.

Placering av valsedlar

Det är valnämnden i varje kommun som beslutar om ordningen bland valsedlarna i röstningslokaler och vallokaler. Dock har Valprovsnämnden och Justitieombudsmannen beslutat att valsedlarna ska vara likformigt presenterade. Ett exempel som Valmyndigheten tar upp på en placering som inte är tillåten, är om vissa valsedlar placeras på ett bord en bit bort från övriga valsedlar.

Det är också önskvärt att det är tydligt hur ordningen bland valsedlarna ska vara i röstningslokal och vallokal och hur rutinerna kring valsedlarna är. Mot bakgrund av detta föreslår kommunstyrelseförvaltningen att valsedlarna placeras i valsedelsställ och i bokstavsordning enligt bild 1 nedan, och att grunden för placeringen är den partibeteckning som finns registrerad i det aktuella valet hos Valmyndigheten. I första raden placeras blanka valsedlar och namnvalsedlar för partier som har fått mer än 1% av rösterna i de senaste två europaparlamentsvalen, i andra raden placeras övriga partiets valsedlar. I de fall fler än tolv övriga partier lämnar valsedlar till en röstningslokal eller vallokal, så att valsedlarna inte får plats i en rad, fortsätter placering i bokstavsordning i tredje raden.

§ 30/19

Bild 1.

<u>Namnvalsedlar</u>	<u>Övriga partier</u>	<u>Övriga partier</u>
Blanka valsedlar	Blanka valsedlar	Blanka valsedlar
Arbetarepartiet- Socialdemokraterna		
Centerpartiet		
Feministiskt Initiativ		
Kristdemokraterna		
Liberalerna (tidigare Folkpartiet)		
Miljöpartiet de gröna		
Moderaterna		
Piratpartiet		
Sverigedemokraterna		
Vänsterpartiet		
TOM		

Valnämndens beslut om placeringen av valsedlar skickas till partierna samt finns i alla röstningslokaler och vallokaler. En illustration över beslutet av placering av valsedlar i valsedelställen kommer att tas fram som ska placeras vid valsedlarna i respektive lokal.

Röstmottagarnas ansvar att placera ut valsedlar¹

Det är röstmottagarnas uppgift att hålla ordning bland valsedlarna i vallokalerna och röstningslokalerna. Detta gäller alla valsedlar som finns i lokalen, både de som kommunen är skyldig att lägga ut, och de valsedlar som partierna själva kommit med. För att upprätthålla ordningen är det också röstmottagarna som fyller på valsedlar i valsedelställen. Det är även viktigt att väljarna får ta valsedlar i lugn och ro. Därför ska inte andra än röstmottagarna ordna med valsedlarna.

¹ Notera att "Utläggning av valsedlar" är en skyldighet i lag att tillhandahålla valsedlar i röstningslokaler och vallokaler till skillnad från "Placera ut valsedlar" som i detta fall innebär att lägga valsedlar i valsedelstället.

§ 30/19

När en representant för ett parti kommer med valsedlar till en lokal ska denne därför gå fram till en röstmottagare och lämna över valsedlarna och röstmottagaren placerar i sin tur ut valsedlarna i valsedelstället. Valsedlarna ska överlämnas i lådor eller kassar fria från partisymboler, och partiets representant som överlämnar valsedlarna ska också ta av eventuella partisymboler innan denne går in i lokalen. Bakgrunden till detta är att röstningslokaler och vallokaler ska vara fria från partisymboler enligt regler om propaganda.

Röstmottagarna fyller på valsedlar i valsedelställen från de inlämnade valsedlarna så länge som dessa räcker, men ansvarar inte för att kontakta partierna om namnvalsedlarna tar slut. Det är partiernas uppgift att se över tillgången för namnvalsedlar för respektive lokal och, vid behov, lämna in fler valsedlar.

Valsedlarna som lämnats in till en röstningslokal eller vallokal kommer läggas ut i den specifika lokalen för den formen av röstning. Det innebär att valsedlar som lämnas in till en specifik röstningslokal kommer att tas fram varje dag som den röstningslokalen har öppet. Däremot kan inte valsedlar som lämnats in till en röstningslokal tas fram om samma lokal används som vallokal på valdagen. Detta har sin grund i att alla vallokaler och röstningslokaler ska ha samma förutsättningar och beslutet att inte tillhandahålla vissa valsedlar bör gälla i alla lokaler. I det fall där det finns en lokal som används som både röstningslokal och vallokal, såsom exempelvis lokalen Sorunda församlingshem, kommer därmed alla valsedlar som tillhör röstningslokalen att packas ner den sista dagen som förtidsröstningen genomförs. De partier som vill lägga ut sina namnvalsedlar i vallokalen Sorunda församlingshem, ska därför komma med valsedlarna på valdagens morgon, enligt samma princip som gäller för övriga vallokaler.

Valsedlar vid röstning med hjälp av ambulerande röstmottagare

Väljare som på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller ålder inte själva kan ta sig till ett röstmottagningsställe får om de begär det lämna sina röster i bostaden till ambulerande röstmottagare. Kommunen ordnar med ambulerande röstmottagare som åker hem till de som behöver hjälp. De tar emot väljarens röst på samma sätt som i en förtidsröstningslokal och transporterar rösten till röstningslokalen Folkets Hus. Förvaltningen förslår att de ambulerande röstmottagarna tar med sig blanka valsedlar och de valsedlar som enligt ska tillhandahållas av Valnämnden. Väljaren blir vid bokningen informerad om vilka valsedlar som kommer att finnas och vilka denne måste tillhandahålla själv.

Förvaltningens förslag till beslut

Valnämnden beslutar att:

- Valnämnden ansvarar endast för att utläggning av namnvalsedlar för partier som har fått mer än 1% av rösterna i de senaste två europaparlamentsvalen. Valnämnden kommer alltså inte tillhandahålla övriga partiernas namnvalsedlar.
- Valsedlar ska i vallokal och röstningslokal placeras i valsedelställen utifrån bokstavsordning i enlighet nedan föreslagna valsedelordning. Det som avgör placeringen i bokstavsordning är partibeteckningen som är registrerad hos Valmyndigheten. Placering enligt bokstavsordning gäller enskilt för varje rad, varje rad har tolv fack.
 - I den första raden placeras:
 - Blanka valsedlar
 - Namnvalsedlar från partier som får partivalsedlar utlagda i första raden
 - I den andra raden placeras:
 - Blanka valsedlar
 - Valsedlar från övriga partier
 - I den tredje raden placeras:
 - Blanka valsedlar
 - Valsedlar från övriga partier då dessa inte får plats i andra raden

§ 30/19

- Röstmottagarna i röstningslokal och vallokal ska ta emot namnvalsedlar från representanter från de övriga partierna och ansvara för att placera de namnvalsedlarna på rätt plats i valsedelstället. Röstmottagarna i respektive lokal fyller på valsedlar i valsedelställen från de inlämnade valsedlarna så länge som dessa räcker, men ansvarar inte för att kontakta partierna om namnvalsedlarna tar slut. Det är partiernas uppgift att se över tillgången för namnvalsedlar för respektive lokal och, vid behov, lämna in fler valsedlar.
- Ambulerande röstmottagare tar endast med sig blanka valsedlar och de valsedlar som enligt lag ska tillhandahållas i röstningslokaler till väljare som vill rösta.

Föredragning

Delprojektledare Olivia Gustafsson informerar om ärendet.

Skickas till

Partierna

Kopia: Akten

§ 31/19

Dnr VN/2018/0012/111-18

Ambulerande röstmottagare

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att ambulerande röstmottagare knyts till röstningslokalen i Folkets Hus i Nynäshamn.

Ärendet

Den som på grund av hög ålder, sjukdom eller funktionshinder inte kan ta sig till en röstningslokal, kan rösta genom ambulerande bud. Kommunen ska enligt vallagen tillhandahålla ambulerande röstmottagare. Budröstning finns som tidigare kvar som en möjlighet att rösta.

Skillnaden mellan **bud** och ambulerande röstmottagare är att ett bud inte får hjälpa väljaren utan är enbart en transportör av väljarens iordninggjorda röst till en förtidsröstningslokal eller väljarens vallokal. En budröst får göras i ordning tidigast 24 dagar före valdagen. En **ambulerande röstmottagare** tar emot väljarens röst på samma sätt som i en förtidsröstningslokal och är, på begäran av väljaren, även skyldig att hjälpa väljaren att göra i ordning sin röst. Röstmottagaren har tystnadsplikt. Röstmottagaren har med sig allt behövligt material som finns i förtidsröstningslokalen och för även en väljarförteckning. Ambulerande röstmottagare kan ta emot röster under 18 dagar före valdagen, precis som förtidsröstning i röstningslokal.

Valmyndigheten rekommenderar att de ambulerande röstmottagarna kopplas till och utgör en del av verksamheten i en förtidsröstningslokal, det vill säga ambulerande röstmottagare redovisas inte som ett röstmottagningsställe. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att ambulerande röstmottagare kopplas till förtidsröstningslokalen i Folkets Hus i Nynäshamn. Röstningslokalen i Folkets Hus är den lokal som har öppet alla dagar under förtidsröstningsperioden.

Bokningen av ambulerande röstmottagare görs genom att kontakta kommunstyrelseförvaltningen. Information om möjligheten att rösta genom ambulerande röstmottagare kommer att finnas på kommunens webbplats samt i annons i Nynäshamns Posten. Information kommer också att lämnas till äldreboenden.

Valnämndens ordförande kommer att besluta om förordnande av ambulerande röstmottagare på delegation.

Förvaltningens förslag till beslut

Valnämnden beslutar att ambulerande röstmottagare knyts till röstningslokalen i Folkets Hus i Nynäshamn.

Föredragning

Delprojektledare Eva Ryman informerar om ärendet.

Kopia: Akten

§ 32/19

Dnr VN/2019/0005/002-1

Redovisning av delegationsbeslut

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att lägga informationen om delegationsbesluten till handlingarna.

Ärendet

Valnämndens ordförande har fattat följande beslut:

2019-03-14 Beslut om förordnande av röstmottagare i vallokal

2019-03-14 Beslut om förordnande av röstmottagare i röstningslokal och förordnande av ambulerande röstmottagare vid omvalet till kommunfullmäktige i Falun.

Kopia: Akten

§ 33/19

VN/2019/0003/111

Utbildning av valnämnden

Delprojektledare Eva Ryman informerar om olika sätt att rösta, röstning i vallokal, förtidsröstning, ångerröstning, brevröstning, röstning vid utlandsmyndighet, budröstning och ambulerande röstmottagare.

Delprojektledare Olivia Gustafsson informerar om propaganda, propagandaförbud, ansvar för propaganda, rättsfall om propaganda, vad valnämnden bör tänka på när det gäller propaganda och åtgärder i Nynäshamn.

Delprojektledare Rebecca Skoglund informerar säkerhetsfrågor för EU-valet.

Kanslichef Christian Wigren informerar om frågor om misstro mot valsystemet, erfarenheter från valet 2018, samt ger exempel på förtroendeskadliga aktioner i samband med valet 2018.

Kopia: Akten

§ 34/19

Övriga frågor

Inga övriga frågor behandlas.
